

**Młode pokolenie
w (nie)przyjaznym świecie –
konteksty teoretyczne,
metodologiczne i praktyczne**

**Młode pokolenie
w (nie)przyjaznym świecie –
konteksty teoretyczne,
metodologiczne i praktyczne**

**KSIĘGA JUBILEUSZOWA
Z OKAZJI 35-LECIA PRACY NAUKOWEJ
PROFESORKI EWY WYSOCKIEJ**

pod red. naukową Edyty Widawskiej

Katowice 2023

*Młode pokolenie w (nie)przyjaznym świecie –
konteksty teoretyczne, metodologiczne i praktyczne*

RECENZJA NAUKOWA

Prof. zw. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki
Uniwersytet Zielonogórski, *emeritus*

REDAKCJA NAUKOWA

Dr hab. Edyta Widawska, prof. UŚ

REDAKTOR PROWADZĄCY

Adrian Gorgosz

KOREKTA JĘZYKOWA

Magdalena Chlebicka

SKŁAD

Aleksandra Winiarska

PROJEKT OKŁADKI

Zenon Dyrszka

© Copyright by AT Wydawnictwo & Authors

Wydanie publikacji sfinansowane przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

ISBN 978-83-66445-32-1

AT Wydawnictwo
www.atwydawnictwo.pl

Ewa Katarzyna Wysocka

Spis treści

Od Redaktorki	11
---------------	----

CZĘŚĆ I. Konteksty biograficzne

BOGUSŁAW ŚLIWERSKI Znaczący wkład badań Ewy Wysockiej w rozwój polskiej pedagogiki społecznej	17
LESŁAW PYTKA, TAMARA ZACHARUK Ewy Wysockiej – wielotorowość i rozległość zainteresowań w poszukiwaniu modeli optymalnych	29
KATARZYNA KRASOŃ Pozycjonowanie afektywnej porażki, czyli liryczne fiksowanie okruchów – <i>kintsugi</i> według Ewy Katarzyny Wysockiej	37
LUDMYLA KHORUZHA Światopoglądowe i wartościowe wymiary teorii i praktyki pedagogicznej (analiza dorobku naukowego Ewy Wysockiej)	49
ANNA NOWAK List do Ewy	53
ANDRZEJ RADZIEWICZ-WINNICKI Z recenzji Wydawniczej jubileuszowej księgi dedykowanej Pani Profesor Ewie	55

CZĘŚĆ II. Od wykluczenia ku inkluzji

STANISŁAWA BYRA Niepełnosprawność a jakość życia – testowanie wybranych źródeł postrzeganego paradoksu niepełnosprawności	75
IRENA MUDRECKA Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów niedostosowanych społecznie – wybrane aspekty	89

SPIS TREŚCI

EDYTA WIDAWSKA, MAGDALENA BEŁZA-GAJDZICA, ZENON GAJDZICA Międzysektorowe wsparcie dzieci, uczniów i ich rodzin na poziomie lokalnym – wstępne założenia modelu	103
MAREK KONOPCZYŃSKI Krótki zarys kierunków zmian podstaw teoretycznych resocjalizacji	117
AGNIESZKA LEWICKA-ZELENT, EWA TROJANOWSKA Gotowość do zadośćuczynienia młodych dorosłych – sprawców przemocy w rodzinie	129
ANNA WOJNARSKA Zmienna aprobaty społecznej a pomiar kompetencji społecznych wśród nieletnich	143
STANISŁAW JUSZCZYK Funkcjonowanie młodzieży w świecie postcyfrowym na podstawie wielodyscyplinowych badań w ramach paradygmatów: Przemysł 4.0, Edukacja 4.0 oraz Społeczeństwo 5.0	159
JERZY NIKITOROWICZ Odpowiedzialność edukacji za uwrażliwianie młodego pokolenia wobec złożonych problemów kształtowania się tożsamości	171
MIROŚLAW Z. BABIARZ, PAWEŁ GARBUZIK Postawy młodzieży a edukacja międzykulturowa	183
ELŻBIETA GÓRNIKOWSKA-ZWOLAK Status społeczny kobiety na Śląsku na przełomie XIX i XX wieku. <i>Szkic z szuflady</i>	193
CZĘŚĆ III. Nowy, wspaniały (?) świat	
JANUSZ MARIAŃSKI Społeczne ramy sensu życia	217
TADEUSZ PILCH Od euforii do rezygnacji i obojętności. Szkic o losach polskich młodych pokoleń	235
EDWARD NYCZ Rodzice i ich dorastające dzieci – przekaz poglądów w autorskiej refleksji badawczej	253
BEATA PASTWA-WOJCIECHOWSKA Młodzi dorośli – niedostrzegane pokolenie czy zaniedbany obszar badawczy	267
ANNA PIERZCHAŁA, DOROTA GĘBUŚ Autonomia jako kluczowa kompetencja społeczna młodego pokolenia i wyzwania edukacyjne	279

SPIS TREŚCI

EWA OGRODZKA-MAZUR, ANNA SZAFRAŃSKA Poczucie jakości życia młodzieży akademickiej i jej nastawienie do mobilności międzynarodowej. Polsko-czesko-słowackie studium porównawcze	291
ZENON JASIŃSKI Polsko-czeska współpraca transgraniczna po wstąpieniu Polski i Czech do UE w opiniach mieszkańców Euroregionu Pradziad	313
IRENA POSPISZYL Emocjonalny ekshibicjonizm pokolenia sieci	329
MARHARYTA KOZYR Cyberbezpieczeństwo w procesie edukacyjnym: wyzwania i zagrożenia środowiska cyfrowego	339
ZBIGNIEW ŁĘSKI, ZBIGNIEW WIECZOREK Nowopokoleniowy chaos terminologiczny i co z niego wynika...	351
MARIA DEPTUŁA Diagnostyka w profilaktyce zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	363
IRENA POLEWCZYK Ewolucja czy zmiana paradygmatu w diagnozie logopedycznej?	375
ADRIANNA SARNAT-CIASTKO, KAROLINA KMIECIK-JUSIĘGA Konteksty diagnozy profilaktycznej w perspektywie wybranych programów profilaktyki uniwersalnej	389
JOANNA GÓZDŹ Krótka historia placu zabaw	403
Noty o Autorkach i Autorach	415